

Laura Fečová

**Neuvidíš
ma plakat'**

MARENČIN PT

Neuvidíš ma plakat'

Laura Fechová

**NEUVIDÍŠ
MA
PLAKAŤ**

MARENČIN PT

© Laura Fečová, 2014
© Marečnin PT, spol. s r. o., Bratislava, 2014
Jelenia 6, 811 05 Bratislava
marencin@marencin.sk www.marencin.sk
Cover © Marečnin Media, 2014
Design © Marta Blehová, 2014
Jazyková úprava Sylvia Sachs
444. publikácia, 1. vydanie

ISBN 978-80-8114-446-2

Na každého z nás to raz príde. Na niekoho náhle a bez bolesti, na iných pomaly a s bolesťou. Nakoniec predsa všetci dosiahneme istý bod. Naše telo sa oddelí od duše.

Dospejeme k večnému pokoj.

Snažím sa nájsť pokoj. Miesto, kde by som mohla byť na chvíľu šťastná, avšak tu na Zemi a nie vysoko uprostred hviezdnej oblohy. Aj keď sa zrejme snažím márne. Môj život je poprepletaný rôznymi nie práve najlepšimi udalosťami.

Mama ma opustila. Nechala ma uprostred ulice ležať samu, moje bezbranné detské telíčko. Nezáležalo jej na mne, ale v skutočnosti vždy dúfam v opak. Možno to urobila len pre moje dobro. Ako som neskôr zistila, nie som práve v poriadku. Popravde, je to sčasti jej chyba. Narodila som sa totiž ako HIV pozitívna a tento pojem sa so mnou vlečie až dodnes. Ľudia sa ma totiž stránia. Boja sa ma.

Človek ako ja nemá nič iné než sny. Predsa sú to najkrajšie, čo som mohla dostať.

„Hoc tvoje oči plačú a srdce krváca. Ver, že nebude už krajší deň, ako je ten, keď zistíš, aké krásne zmyselné je cítiť aspoň bolesť. Lebo ak cítime bolesť, vieme, že ešte žijeme.“

Nikdy sa nesmieš báť vzlietnuť. Naša duša je len ľahké pierko, do ktorého stačí mierne fúknuť a začne splašene lietať po oblohe. Spolu s naším telom. Ak budú spojené v harmonickom opojení, vzlietneme vysoko, až ku hviezdám. Život je však plný zla a ťažkostí, ktoré dorážajú našu dušu a odfúknu ju na miesto, kam naša ruka nedosiahne. Musíme však veriť v silu našich snov. Splní sa to, všetko, čo sme si niekedy vysnívali. Ak za to budeme bojovať a nenecháme našu dušu bezducho lietať.

Postavíme si rebrík zo stebiel trávy až do neba. Bez prekážok chytíme svoju dušu do dlaní a dovolíme jej lietať spolu s našimi snami. Ak naše telo a naša duša splynú v jedno, až potom sme schopní žiť plnohodnotný život s láskou a nádejou na večné šťastie.

„Ži tak, aby tvoj smiech prehlušil dážď.“

Usporadúvala som si všetky svoje myšlienky. Poskakovali a vymieňali si svoje miesta.

Dobro, či zlo? Existujú vlastne aj veci, alebo skutky, ktoré nie sú dobré na nič? Pravdepodobne nie, všetko by sa malo pre niečo diať. Malo by mať svoj dopad. Presne tak, ako sa to dialo u mňa. Len som zatiaľ neprišla na to, prečo sa mi dejú veci, ktoré sa dejú. Pre niečo to istotne bude.

Raz príde tá chvíľa, keď sa to dozviem.

To, prečo ešte žijem a kvôli akej veci som sa vôbec narodila.

Od prvého dňa môjho života so sebou vlečiem len smolu. Túžim byť taká ako všetci ostatní. Krásna, vzdelaná a obľúbená, no nie je mi to dovolené. Naučila som sa jedno – všetky tieto veci sú nepodstatné. Nezáleží na vašom zovňajšku ani na vašom vzdelaní či obľúbenosti, stačí, ak je vaše srdce dostatočne veľké na to, aby mohlo cítiť.

Čokoľvek.

„Hana? Čo tam ešte robíš?“

„Už idem!“

Na tomto mieste človek nenájde miestnosť, kde by mohol osamote premýšľať. Ak sa už aj sama ocitnem v sprchách, vždy sa nájde niekto, kto na mňa nalieha, nech sa ponáhľam. Vtedy odra-

zu každý pozná moje meno. Len vtedy. Za iných okolností som pre nich len číry vzduch.

Vyšla som zo sprchy a pred ňou ma už napäto čakala Daniela. Samozrejme, kto iný. Vyškierala sa mi priamo do tváre.

„Vydezinfikovala si ju?“ zachichotala sa.

Keby moja ruka mohla lietať, práve by odletela k jej tvári. Bohužiaľ, v poslednej dobe už nevládzem ani to.

Obišla som ju a zamierila do izby. Za svoj život som sa naučila zdržanlivosti. Niekedy je najlepšou odplatou pre vášho nepriateľa mlčanie. A niekedy zas sarkastický úsmev. Áno, úsmev, to je to, čo ich dostane.

Zväčša ak sa na konci dňa dostanem konečne do postele s pocitom ďalšieho úspešne prežitého dňa na tejto niekedy až priveľmi krutej planéte, zababuším sa pod teplý paplón a privriem oči. Snívam o mnohých veciach, rozprávam sa s Bohom a premýšľam. Najradšej zo všetkého premýšľam o veciach, ktoré by sa mohli stať a nestanú sa.

Pomodlím sa a želám si, aby už konečne prišlo to, čo si celý svoj život prajem. Každý deň to isté prianie. A stále žiadna odpoveď.

Snívam a dúfam v pravdivosť vety: Možno zajtra.

Usadila som sa na svoje obvyklé miesto v strednom rade, rovno uprostred triedy – každý má na mňa perfektný výhľad a môže posudzovať doposiaľ nepoznané. Hľadia na vás svojimi prenikavými očami a oblúkom sa vám vyhýbajú, akoby ste boli šíriteľom nevyliciteľnej choroby. Ak ním aj ste, nemajú predsa právo sa takto správať. Alebo

azda áno? V dnešnom svete ma človek právo na všetky zlé veci, bez povšimnutia mu to prejde. Kde sa zanechal ten prvý a pravý zákon? Právo na život.

„Ahoj, holubička,“ pozdravil ma jeden z najotravnejších chalanov na škole. Akoby to bolo naschvál, musí sedieť rovno za mnou a po celý čas mi hučať urážky rovno do ucha.

„Zbohom, somár,“ zamrmlala som si popod nos. Tak, aby ma nik nepočul.

Prechádzal okolo mňa a usmieval sa. Nenávidela som ho z celého srdca. To, ako sa mi posmieva rovno do tváre, tajomnosť hnedých očí a kapučínovej pokožky. Všetko, čo sa týkalo jeho, bolo ako zlý sen.

„Čo by si povedala na to, keby sme si po škole niekam zašli a rozdali si to?“

„Prečo nie? O jedného debila bude na svete menej,“ zamrmlala som. Avšak dostatočne nahlas, aby to prešlo aj poza môj chrbát priamo jemu do ucha. Nemienila som sa otočiť a pozrieť sa mu do očí. Bolo by to príliš nepredstaviteľné, hľadať sa v ich tajuplnosti.

Potiahol ma za vlasy a naklonil moju hlavu tak, aby som ho dostatočne počula. „Nie som taký hlúpy ako ty. Viem, ako sa to robí,“ zasyčal mi do ušného bubienka. Zreteľne sa mi v ňom ozýval jeho mužný hlas.

„Za pravdu sa každý bije,“ odvážila som sa ešte vysloviť.

„Neprovokuj ma!“ Stále moje vlasy pevne zvieral vo svojej dlani. „Ak nechceš skončiť zle. Rozumela si?“

„Áno.“ Neostávalo mi nič iné než hlúpo súhlasiť, ak som nechcela prísť o všetky vlasy. Človek niekedy nemá na výber. Musí sa vzdať a dusiť svoju zlosť v sebe.

„Fajn,“ povolil svoj stisk a ja som sa opäť mohla narovnať. Ak by som vedela, že jeho slová sú iba hlúpym zastrašovaním, otočila by som sa k nemu a jednu mu vrazila priamo do tváre. Ale nebolo to tak, na tejto škole mal povest' ničomníka. Nerobilo mu problém pobiť sa aj preto, že sa naňho niekto krivo pozrel. Dievčatá ho milovali a samy mu padali k nohám. Aj keď pred ním mali zväčša rešpekt, žiadna nedokázala odolať jeho úsmevu. Niektoré zas tomu prenikavému pohľadu – akoby vám videl priamo do duše, a jeho duša bola uzavretá na sto zámkov. Milovali ho a on ich len hlúpo zneužíval. Potom bezbožne plakali a chodili mu za zadkom ako pijavice. Až pokiaľ jednej z nich nestrelil a všetky ostatné sa naučili držať si pri ňom ústa na uzde. Vedel vybuchnúť v priebehu jednej sekundy a potom sa znova usmievať. Svoju zlosť si vybíjal na druhých, teda skôr iba na mne. Kiežby sa to dalo zmeniť. Dodnes mi v pamäti utkvel moment, keď sme sa spoznali. Pred tromi rokmi a on sa so mnou v prvý deň ako jediný normálne bavil. Ostatní ma totiž aspoň mierne poznali, teda vedeli o mne čiastočnú pravdu.

„Vyzerá to tu byť fajn. A vieš čo? Som ešte šťastnejší, keď si predstavím, že sa na teba budem môcť pozeráť celé tri roky. Sadnem si za tvoj chrbát a budem ťa sledovať. Vieš, som totiž tajný agent FBI. Nespustím ťa z očí.“

Rozosmiala som sa – po neskutočne dlhej do-

be som sa v ten deň smiala. Verila som, že možno v mojom živote nastal zlom a všetko sa obráti na dobré.

Zhovárali sme sa a smiali celý deň. On sa usadil za môj chrbát a neustále mi počas vyučovania niečo šepkal do ucha. Ten deň bol najkrajší v mojom živote.

Každý deň sa, bohužiaľ, musí skončiť. Na druhý deň som do školy priam utekala, skoro ma zrazilo auto a rozbila som si ústa. Chcela som ho iba znova vidieť. Jeho nádherné oči a úsmev.

Usadila som sa na miesto a čakala, kedy sa s úsmevom vrúti do triedy a opäť mi celučičký deň bude šuškať milé slova do ucha a ja pocítim zimomriavky na celom tele a budem sa chcieť perami dotknúť tých jeho.

Vošiel.

Úsmev však zabudol za dverami. Zabodol do mňa svoje oči a usadil sa za mňa. Jeho pohľad ma umlčal. Nezmohla som sa ani na jedno *ahoj*, tak ako ani on. Bolo v ňom niečo, čo som tam včera nevidela. Zlosť a možno aj nenávisť.

Cez veľkú prestávku ma odtiahol do kúta na chodbe a oprel moje telo o chladný múr.

„Všetko mi povedali,“ začal. Priam mi to syčal rovno do tváre.

„Čo ti povedali?“ opýtala som sa, hoc som si odpoveďou bola už istá.

„Koľkí ťa pretiahli? Tak koľko negrov si ťa vyskúšalo? Alebo mi chceš povedať, že si to dostala hneď na prvýkrát?“ vysmieval sa mi do tváre.

Nemo som prikývla. Ak by som mala slzné kanáliky, plakala by som ako divá.

„Jasné,“ smutne som sa usmiala. *Uveril si im.*

„Alebo to číslo už ani nevieš? Bolo ich až toľko? Odovzdáš sa každému, kto si zažiada? Veď kto by nechcel chlieb, ak ho dávajú zadarmo. Nie?“

Moje srdce zostalo opäť pusté. Chcela som mu všetko povedať, slová sa mi črtali na jazyku, no von sa zo mňa nedostala ani jedna pravdivá slabika.

Mama ma opustila. Nechala ma na ulici. Nezáležalo jej na tom, či zamrznem, alebo prežijem. Môj osud bol už dávno spečatený. Takto to už býva, ak sa niekto narodí HIV pozitívny. Nikdy som si to nepriala.

„Máš pravdu, po večeroch sme sa v domove obvykle nudili. Tak prečo to nevyskúšať? Už ani neviem, od koho som to dostala,“ pridusene som sa zasmiala. Ľudia by nemali klamať. Klamstvo obvykle bolí, no niekedy je pravda až príliš bolestivá na to, aby sa mohla dostať na svetlo.

Zvraštil obočie a pohrdavo sa na mňa pozrel. Žiaden pohľad ma nikdy nezaboľel viac ako ten jeho. Nenávistný.

„Si obyčajná kurva,“ zamrmlal a odišiel. Nechal ma tam stáť samu, len so svojimi myšlienkami a klamstvami, ktorým postupne uverila celá škola. Nebola som nik, iba vzduch, ktorý je lepšie nedýchať. Spôsobuje chorobu, ktorá sa nedá liečiť.

Od narodenia ma choroba ničila. Spôsobovala mi trápenia a trýznila moje už aj tak úbohé telo. Modlila som sa, aby som ju nikdy nepocítila, jej horľavé pazúry. Od tohto dňa sa moje modlitby zmenili. Azda navždy. Túžila som len po jednom.

Byť milovaná.
Rozbil moje sny.
Bol horší ako moja choroba, on ma totiž ničil
priamo od srdca.

Druhá kapitola

„Vyplav svoje slzy a dovoľ im plaviť sa po твоjich lícach, nech uschnú ešte za čerstva.“

Sledovala som, ako sa slnko stráca rovno pred mojimi očami. Mizne za kopcami a vyjde až o pár hodín nad ránom. Možno príde lepší deň a možno ani žiaden nebude. Ak je človek chorý a zaspáva s pocitom, že jeho choroba je nevyliciteľná, nespí sa mu práve najlepšie. Hoc sa na ňu neumiera hneď a zaraz. Život ľudí zasiahnutých HIV vírusom môže byť aj dlhý, tak ako môj. Držím to v sebe už osemnásť rokov. Ako to najväčšie tajomstvo, o ktorom vie každý.

Izba potemnela a spoza okna už neprenikol ani badateľný slnečný lúč. Zostala som len ja a štyri steny. Moje spolubývajúce sa niekde angažujú do akcií, o ktorých ja ani neviem. Totiž, nikto ma nikde veľmi nechce. Boja sa, že sa nakazia. Nevedomosť vie niekedy až priveľmi ublížiť.

Poriadne som si prezrela izbu. Strávila som tu dlhých osemnásť rokov. Raz príde deň, keď si budem musieť zbrať malú tašku so svojimi vecami a odísť. Okúsiť chuť života. Slobody.

Už čoskoro. O pár dni či týždňov. Hneď, ako dokončím školu. Odídem a už sa sem nikdy ne-

vrátim. Žiadne ľútostivé úsmevy a vyhýbavé pohľady. Len pocit voľnosti. Dostanem krídla a budem môcť lietať. Vysoko po oblohe ako orol.

Na malú chvíľu vzlietnem a potom mi niekto prestrihne krídla a ja spadnem. Nemám kam ísť, z čoho žiť. Nemám nič. Okrem nenávisti, ktorú ku mne ľudia cítia a bolesti.

Podišla som k posteli a zobrala si do rúk plyšového medvedíka, ktorého som dostala pred mnohými rokmi, keď som bola malé dievčatko a k nám prišiel jeden pár. Hľadali si dieťa, pretože sami nemohli mať vlastné deti. Chceli mňa, no vychovávateľka odmietla, vraj nie som zdravotne v poriadku. Moje srdiečko nebude byť dlho a už vôbec by nestihlo byť pre nich. Tak mi tu aspoň na pamiatku nechali plyšového macka, aby mi urobili malú radosť. Macko mi tak prirástol k srdcu, až som ho nikdy nedokázala zložiť z rúk. Bol to môj ochranca, jediný priateľ a rodič v jednom. Moji nádejní rodičia si nakoniec adoptovali chlapčeka z vedľajšej izby. Nepamätám si ho, no musel byť dokonalý, ak si ho vybrala taká vzácna rodina. Aj z vychovávateľkinho rozprávania som pochopila, že boli mimo našich kruhov. Veľakrát sa mi ospravedlnila, cítila sa kvôli tomu previnilo. Nikdy som jej to nemala za zlé. Ľudia vtedy neverili v môj dlhý život. A ja som predsa tu a dýcham. Hoc len chabo. Aj obyčajným nádychom môžeme niekedy dokázať ľuďom, že za to stojíme.

Zhlboka som sa nadýchla a pritiahla si macka na svoje srdce. *Spolu to zvládneme.*

Nechala som slzy voľne dopadať na jeho jemné telíčko. Podlomili sa mi kolená a klesla som na

postel. S plačom som si ľahla a snažila sa utlmiť stony. Nikto ma nikdy nespíe vidieť plakať. Nemám predsa slzné kanáliky. Nie, nemám, tak ako nemám srdce.

Zostalo zakliesnené v perinke, do ktorej ma mama vložila a nechala napospas osudu. Odvtedy som len telo s ubolenou dušou a kameňom ako náhradou za srdce.

Kráčala som smerom ku škole. Vysoká maslová budova so zeleným trávnikom. Na chodníkoch a lavičkách pred školou pod stromami stáli skupinky ľudí, čo sa každé ráno uchechtávali na lúžoch, ktorí chodili na túto školu.

V jednej z nich stál on. V ruke zvieral cigaretu a prepaľoval ma pohľadom. Dym vyfúkol práve vtedy, keď som okolo neho prechádzala. Pre tentokrát si držal ústa na uzde. Konečne.

„Kolkých si ich za noc stihla? Máš nejaké kruhy pod očami,“ zakričal za mnou jeden ďalší blbec z tejto otravnej školy.

Zväčša to nik nerobil, akoby to mal dovolené len on. Andrej. Bolo to nepísane pravidlo: Ak chcel niekto rozprávať nahlas o mne a ponižovať ma na území školy, mohol to robiť iba on.

Otočila som sa a chystala sa neznámemu niečo odvrknúť, lenže vtom som zbadala, ako na neho Andrej hľadí so zaťatými zubami. Presne som si vedela predstaviť, čo sa odohráva v jeho vnútri. Ako jeho mozog vzbĺkne a on odrazu nevie, čo robí. „Drž hubu,“ zasyčal na neho.

Neznámy stíchol a uprel pohľad na svoje tenis-ky. Do Andreja neslobodno zapárat. Ale on vlastne

ani nezapáral do neho, ale do mňa. Tak potom čo mu vadí? Nie som jeho majetok. A možno áno, len o tom ešte neviem.

Stála som tam ako soľný stĺp a sledovala jeho pery. Plné, prenikavej červenej farby, priam ma volali, tak ako tie tajomné oči. Sledoval ma. Nič som v nich nevidela. Ani len štipku nejakého citu.

Rýchlo som sa zvrtila a odkráčala do triedy. Ešteže sedí za mnou. Ak by som ho mala na dohľad, nedokázala by som zmysluplne rozmýšľať.

Dobehol hneď za mnou. Urobil to naschvál, chystal sa mi ubližovať.

„Si hnusná, to si ma nemohla zavolať na tu group sex party? Pri mne sa nemusíš hrať na to, že máš aj cenu.“

Sústredila som svoj pohľad na kúsok papiera na lavici. Usilovne som do neho zaborila svoje pero a vytvárala podivné znaky. Túžila som si svojho macka zobrať pevne do náručia a cítiť istotu a pokoj.

„Vieš, o čom svedčí mlčanie?“

Prečo ma chráni, keď mi sám ubližuje?

Vybehla som zo šatne a pokúsila sa nevnímať jeho prítomnosť. Cítila som jeho pohľad na svojom chrbte, kroky za tými mojimi. Bol tak blízko, stačilo zastať a narazila by som do neho. Poriadne by som ním zatriasla a spýtala sa: *Prečo?! Načo to všetko?*

Nakoniec som sa odvážila a zastala. V bezpečnej vzdialenosti od školy, ale aj od domova. Bez svedkov. Na (ne)šťastie do mňa nenarazil. Zastal len pár centimetrov odo mňa.

„Čo chceš?“